

Arvodesreglemente för gode män och förvaltare

Fastställt av kommunfullmäktige 2016-05-30, § 72

Inledning

Att vara god man eller förvaltare är ett ideellt uppdrag. Gode mannen/förvaltaren har enligt 12 kap 16 § i Föräldrabalken rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och rätt till ersättning för sådana utgifter som krävs för att kunna utföra uppdraget (kostnadsersättning). Arvodet kan inte jämföras med lön.

Beslut om arvode och kostnadsersättning fattas av överförmyndarnämnden. Till sin hjälp vid bedömningen av arvodets storlek har överförmyndarnämnden årsräkningen, vilken ger en bild av förvaltningens omfattning och svårighetsgrad. God man/förvaltare lämnar även en redogörelse för årets olika insatser. Avgörande för överförmyndarnämndens beslut är också uppdragets utformning. Omfattar uppdraget både ekonomisk förvaltning och personlig omvårdnad kan båda delarna arvoderas om detta begärs.

Om det inte finns särskilda skäl, ska arvode och ersättning betalas av huvudmannens medel i den mån dennes beräknade inkomst under det år när uppdraget utförs överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap 6 och 7 §§ Socialförsäkringsbalken eller när huvudmannens tillgångar under samma år överstiger två gånger prisbasbeloppet. Arvode och ersättning som inte betalas av huvudmannen betalas av kommunen.

Detta reglemente är uppdelat i två avsnitt:

- Godmanskap och förvaltarskap
- Godmanskap för ensamkommande barn och ungdomar.

Arvodet skiljer sig något mellan dessa typer av uppdrag enligt rekommendation från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Godmanskap och förvaltarskap

Uppdraget som god man eller förvaltare

Lagstiftarens syn på arbetet som god man eller förvaltare (med ett gemensamt namn, ställföreträdare) är att uppdraget till stor del är ideellt. Arvode kan inte jämföras med lön. Dock stadgas i lagstiftningen att ställföreträdaren ska ha rätt till skäligt arvode för uppdraget. Vidare ska ställföreträdaren få ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande.

Överförmyndarnämnden kontrollerar vilket uppdrag ställföreträdaren har innan beslut om arvode fattas. Överförmyndarnämnden beslutar självständigt om arvode. Beslutet kan överklagas till tingsrätt.

Generella uppgifter som ingår i alla uppdrag

I alla uppdrag ingår att ställföreträdaren ska ha kontakt med överförmyndarnämnden. Det ingår att upprätta tillgångsförteckning, lämna årsräkningar och sluträkning, upprätta deklaration och att årligen lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget.

Vidare ingår i alla uppdrag att ställföreträdaren ska underrätta sig och upprätthålla god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden. Han/hon måste besöka sin huvudman och ha en personlig kontakt med denne/denna.

Personlig kännedom krävs bland annat för att gode mannen/förvaltaren ska kunna se till att tillgängliga medel används till huvudmannens nytta.

Tre typer av uppdrag

Tre typer av uppdrag kan ingå i ett godmanskap/förvaltarskap: Bevakarätt, förvalta egendom och sörja för person. Arvodet för dessa bestäms av överförmyndarnämnden, som bör följa SKL:s rekommendationer gällande ersättningsregler (cirkulär 07:74).

För att en förändring av arvodesnivån ska ske krävs att uppdragets karaktär har blivit avsevärt annorlunda jämfört med tidigare.

Kostnadsersättning

Kostnadsersättning utgår baserat på det underlag som ställföreträdaren uppvisar, eller med en schablon på 2 % av gällande basbelopp.

Beslut

Överförmyndarnämnden fattar beslut om ersättningens storlek (arvode samt kostnadsersättning), vem som ska betala, samt hur ofta och för vilken tid ersättning ska betalas.

Godmanskap för ensamkommande barn och ungdomar**Tillämpning**

Riktlinjerna i detta avsnitt tillämpas av överförmyndarnämnden i Älmhults kommun vid prövning av ersättning till ställföreträdare förordnade enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Riktlinjerna tillämpas från 2016-07-01 tills vidare.

Uppdraget

En god man enligt lag om god man för ensamkommande barn har att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga. Däremot ingår det inte i uppdraget att sköta den dagliga omvårdnaden eller tillsynen av barnet. Gode mannen har heller ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet. Gode mannen har en skyldighet

att delta i utbildning och tillgodogöra sig den kunskap som behövs för uppdraget.

Av 12 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn framgår att 11 kap 14 § samt 12, 14, 16 och 19-21 kap föräldrabalken tillämpas i frågor om god man för ensamkommande barn.

Arvodet

Lagstiftaren säger att ett uppdrag som god man eller förvaltare till stor del är ett ideellt uppdrag. En god man kan därför inte förvänta sig ett arvode som kan jämföras med lön och som omfattar allt vad denne har utfört.

En god man för ensamkommande barn har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande (12 kap 16 § föräldrabalken). Gode mannen har dock inte rätt till arvode för sådant som inte ingår i uppdraget.

Beslut om arvode och ersättning för utgifter fattas av överförmyndarnämnden. Överförmyndarnämnden bestämmer dessutom i vad mån arvode och ersättning för utgifter ska betalas med medel som tillhör den enskilde.

Eftersom ensamkommande barn sällan varken har inkomster eller tillgångar betalas arvodet i dessa fall i princip alltid av kommunen. Kommunen har enligt 8 § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Arvode enligt prisbasbelopp

Arvode är knutet som procentsatser till gällande prisbasbelopp¹. En procentsats gör riktlinjerna för arvode mer hållbara på sikt. Riktlinjerna behöver därför inte årligen förändras om inga andra faktorer förändras radikalt.

Arvodets storlek

Ett arvode om 6 procent av ett prisbasbelopp per månad utgår till gode män för ensamkommande barn under den tid som barnet inte har uppehållstillstånd samt fram till en månad efter barnet fått uppehållstillstånd. Därefter utgår ett arvode om 3 procent av ett prisbasbelopp per månad.

Arvode utöver schablon för extra ordinära insatser

Om det undantagsvis skulle vara ett uppdrag som kräver extraordinära insatser kan gode mannen begära arvode utöver schablon, vilket då bedöms i likhet med andra anspråk på extra arvode. Arvode utgår i dessa fall utöver schablon med ett belopp motsvarande 200 kronor per timme. Sådant som kan ligga i dessa uppdrag kan vara då det ensamkommande barnet är inblandat i polisutredning, är föremål för LVU-placering för exempelvis missbruk. Avstämning i sådana

---

¹ Enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110)

ärenden görs tillsammans med socialtjänsten. Sådant som ingår i asylutredningen ingår inte i vad som kan ge arvode utöver schablon.

Minskat arvode

Skulle uppdraget inte bedömas vara tillfredställande utfört, om gode mannen inte lämnar uppgifter eller redovisning som överförmyndarnämnden begär eller om redovisning inte inkommer i tid kan arvodet minskas i förhållande till detta.

Startarvode

För nya uppdrag utgår ett startarvode om 2 500 kronor. Startarvodet utbetalas vid första ordinarie utbetalning för uppdraget, efter att förteckning och redogörelse lämnats. Startarvode ges endast en gång per barn och inte vid byte av god man. Startarvodet kan sättas ned delvis eller helt beroende på uppdraget, till exempel om gode mannen begär sitt entledigande kort efter åtagandet eller om gode mannen inte utfört sitt uppdrag tillfredställande. Asylprövningen beräknas ingå i startarvodet.

Utbetalning av arvodet

Utbetalning av arvodet till gode män för ensamkommande barn sker kvartalsvis i april, juli, oktober och januari för föregående kvartal. För att arvode ska utbetalas i tid för föregående kvartal ska gode mannens redogörelse för det gångna halvåret vara överförmyndarnämnden tillhanda senast den 10:e i månaden efter halvårets utgång. Vid uppdraget början lämnas redogörelse första kvartalet.

Ersättning för kostnader

Resor som ingår i uppdraget redovisas och ersätts separat enligt följande:

- Körjournal (som visar datum, syfte med resan, destination och antal körda kilometer)
- Kvitton som visar utlägg för allmänna kommunikationer, såsom buss eller tåg.

Resor som ligger utanför uppdraget ersätts inte.

Redogörelse för uppdraget

Gode mannen är skyldig att lämna redogörelse för uppdraget. För att arvode ska utgå enligt schablon ska redogörelse lämnas för första kvartalet och sedan halvårsvis.

Om redogörelse för föregående halvår inte är överförmyndarnämnden till handa senast den 10:e i månaden efter halvårets utgång kommer arvodet sättas ned enligt rubriken "Minskat arvode" för kommande kvartal.